



Vetenskapsrådet

Datum
2017-11-27

Diarienummer
1.1.3-2017-6072
GD-2017-207

Handläggare
Johan Nilsson

Ert Diarienummer
S2017/03553/FS

Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Remissyttrande avseende slutbetänkandet "Nästa steg på väg mot en mer jämlik hälsa – Förslag för ett långsiktigt arbete för en god och jämlik hälsa" (SOU 2017:47; S2017/03553/FS)

Vetenskapsrådet har granskat betänkandet främst utifrån sitt uppdrag att ge stöd till grundläggande forskning av högsta kvalitet inom samtliga vetenskapsområden.

Synpunkter

Övergripande synpunkter

Kommissionen menar att insatser behövs på ett stort antal områden för att skapa samhällsliga förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen. Vetenskapsrådet anser att det är viktigt att samtliga insatser vilar på en vetenskaplig grund.

Vetenskapsrådet vill betona vikten av att arbetet för en god och jämlik hälsa är baserat på kunskap och evidens. Vetenskapsrådet stödjer och vill understryka behovet av utvärdering av resultaten av reformer inom välfärdsområdet. Vi anser också att Vetenskapsrådet har goda förutsättningar att bidra till sådana utvärderingar, förutsatt att medel tillgängliggörs för ändamålet.

Vikten av levnadsvanor lyfts vid flera tillfällen. Här önskar vi betona vikten av adekvat expertis inom inte minst psykologiområdet för att framgångsrikt arbeta med frågan.

Vetenskapsrådet menar att fria forskningsmedel bäst motsvarar behovet av hög vetenskaplig kvalitet för all forskning och därför också bör vara utgångspunkt för olika aspekter inom hälsoområdet, inklusive frågeställningar med relevans för jämlik hälsa.

Specifika synpunkter

Avsnitt 4.1.3 Förslag för att skapa jämlika förutsättningar under det tidiga livet

Vetenskapsrådet instämmer i kommentaren att förskolepersonalens utbildning och kompetensnivå är en av de viktigaste förutsättningarna för

VETENSKAPSRÅDET
SWEDISH RESEARCH COUNCIL

Postadress/Postal address
Box 1035
SE-101 38 Stockholm
Sweden

Besöksadress/Visiting address
Västra Järnväggsgatan 3

Tel: +46-(0)8-546 44 000
Fax: +46-(0)8-546 44 180

Org. nr/Vat No
202100-5208

vetenskapsradet@vr.se
www.vr.se



Vetenskapsrådet

att förskolans verksamhet ska bli likvärdig och av god kvalitet. Vetenskapsrådet instämmer i det förslag som kommissionens lyfter avseende en sammanhängande barn-, elev- och ungdomshälsovård. För att barnets behov ska stå i centrum behövs en samlad verksamhet. Detta blir t.ex. tydligt i skolinspektionens nyligen publicerade rapport om förskolans arbete med barn i behov av särskilt stöd. Här pekar man på att samverkan mellan de samhälleliga institutionerna behöver utvecklas för att möta barnens behov av hälsoinsatser. Detta gäller även forskning kring stöd för barns hälsa och utveckling som i högre grad bör ske i tvärvetenskapligt samarbete. Ett sådant exempel är satsningen på barns och ungdomars psykiska hälsa som Formas, Forte, Vinnova och Vetenskapsrådet gör tillsammans.

Avsnitt 5.4.2 Ett Råd för en god och jämlik hälsa bör inrättas

Vikten av tvärvetenskaplig kompetens lyfts och föreslås stimuleras då de inte är självklart meriterande inom respektive vetenskaplig disciplin. Vetenskapsrådet delar kommissionens bedömning att det finns behov av samlade satsningar på kunskaper kring frågor om god och jämlik hälsa i hela dess bredd, men vill poängtera att satsningar på tvärvetenskaplig forskning inte behöver stå i motsats till stöd till fria forskarinitierade projekt. Vetenskapsrådet vidhåller att stöd till forskning av högsta vetenskapliga kvalitet är av största vikt, oavsett om det rör tvärvetenskap eller ej. Däremot kan samarbeten över ämnesområden vara mer tidskrävande, varför det är viktigt att en tvärvetenskaplig satsning är långsiktig.

Vetenskapsrådet ser positivt på en ökad dialog mellan politik och forskning och instämmer i påståendet att en bredare forskningsbas behövs för offentlig debatt och politiska förslag. Ett av argumenten för inrättandet av rådet är att de frågor som politiken har att lösa behöver föras in i forskningsdiskussionen eftersom inomvetenskapligt viktiga frågor oftast lyfts fram av andra orsaker. Här vill Vetenskapsrådet dock understryka att inomvetenskapliga frågeställningar ofta är av avgörande betydelse för att lösa samhälleliga utmaningar.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Sven Stafström i närvaro av rådsdirektören Ann Fust, chefsjuristen Anna Hörnlund och koordinatören Johan Nilsson, föredragande. I handläggningen har Louise von Essen (ämnesrådet för medicin och hälsa), Stefan Lohmander (kommittén för klinisk behandlingsforskning), Beatrice Melin (kommittén för klinisk behandlingsforskning), Eva Björck (huvudsekreterare), Kerstin Sahlin (huvudsekreterare) och Jan Bolin (enhetschef) deltagit.

Sven Stafström
Generaldirektör

Johan Nilsson
Koordinator